

Western Balkans Security Issues

No. 2/2017

Research Center for Western Balkans Security Issues

October 2017.

**ISTRAŽIVAČKI CENTAR ZA PITANJA BEZBEDNOSTI ZAPADNOG
BALKANA**
RESEARCH CENTER FOR WESTERN BALKANS SECURITY ISSUES

**WESTERN BALKANS
SECURITY ISSUES**
No. 2/2017

BEZBEDNOSNI PROBLEMI ZAPADNOG BALKANA
Br. 2/2017

October 2017. BELGRADE
ISSN 2334-6647(Online)

ISTRAŽIVAČKI CENTAR ZA PITANJA BEZBEDNOSTI
ZAPADNOG BALKANA

AUTORI:
WBRC Tim

UREDNIČKI ODBOR

mr Tešić Vladimir

ADRESA: Istraživački centar za pitanja bezbednosti Zapadnog Balkana,
Beograd, Republika Srbija

www.wbrc.rs,

contact@wbrc.rs

Predsednik Upravnog odbora:

mr Tešić Vladimir

+381 66 00 77 59,

vladimir.tesic@wbrc.rs

TEHNIČKA PODRŠKA

Matić Dejan

Publikacija izlazi šestomesečno.

Budućnost Islamske države

SADRŽAJ

Uvod	7
Skrivene namere Islamske države	9
Napadi Islamske države u Evropi	11
Zaključak	14
Literatura	16

TRAC
TERRORISM RESEARCH
& ANALYSIS CONSORTIUM

Summer 2017: Daily Tally

ATTACKS OUTSIDE OF ASH-SHAM CLAIMED BY ISLAMIC STATE AS OF 22 SEPTEMBER 2017

116

NUMBER OF DAYS

222

NUMBER OF ATTACKS
CLAIMED BY IS

21

*NUMBER OF COUNTRIES /
TERRITORIES ATTACKED

*Attacks of any scale beginning the week before Ramadan and including on-going sieges, but excludes attacks inside Syria/Iraq.
For a complete accounting of all Summer 2017 attacks by nation, see:

<https://www.trackingterrorism.org/chatter/trac-analysis-summer-2017-count-down-islamic-state-claimed-attacks-outside-ash-sham-may-angal>

Izvor: <https://www.trackingterrorism.org/article/considering-claimed-attacks-islamic-states-hidden-narrative/introduction-summer-2017-executi>

Uvod

Islamska država (ID) je u maju 2017. godine pozvala svoje sledbenike na sveopšti rat protiv Zapada jer je pretrpela velike gubitke na ratištima u Iraku i Siriji. Da li se „Kalifat“ raspada? Ključno je pitanje koje možemo sebi postaviti nakon ofanzive koalicioni snaga protiv ID u Iraku i Siriji. U cilju što boljeg razumevanja ID i njenih globalnih planova u ovom radu prikazaćemo sve napade ID za koje su preuzeli odgovornost putem medija u poslednje tri godine. Osvrnućemo se samo na napade koje su izvršeni u periodu od 20. maja do 22. septembra (letnji period) za 2015, 2016 i 2017. godinu i to van teritorija Iraka i Sirije.

Na osnovu podataka koje smo preuzeli iz izveštaja TRAC-a (*Terrorism Research & Analysis Consortium*) pod nazivom „*Considering Claimed Attacks: Islamic State’s Hidden Narrative*“ predstavimo kako i gde ID zamišlja svoju budućnost, odnosno pokušaćemo da objasnimo strategiju ID.

Glavna pretpostavka ovog rada, zasnovana na pomenutim podacima o terorističkim napadima za koje je odgovornost preuzela ID u Zapadnoj Evropi i širom sveta, jeste da nas u narednim godinama očekuje povećan broj napada ID na ciljeve u SAD, Rusiji, Francuskoj, Britaniji, Kanadi, Belgiji, Australiji, Italiji i drugim državama tzv. Kalifata. Broj napada i njihova učestalost u mnogome će zavisiti od stanja na ratištu u Iraku i Siriji. Ukoliko ID nastavi da gubi, na osnovu njene strategije, povećavaće se broj napada na ciljeve pre svega u Evropi i SAD, jer samo na taj način ID može nastaviti da privlači sledbenike širom sveta, a time i da obezbedi svoje postojanje. Ono što takođe može da utiče na intenzitet napada na

teritoriji SAD i država članica EU jeste finansijski aspekt, odnosno finansijske mogućnosti ID da realizuju svoje aktivnosti širom sveta.

Skrivene namere Islamske države

Nakon prve nedelje Ramazana ove godine (početkom juna), Islamska država (ID) je pozvala na „*all-out*“ rat na Zapadu i upozorenje braći muslimanima da ostanu podalje od gužvi u „*America, Russia, France, Britain, Canada, Belgium, Astralia, Italy and elsewhere outside the Caliphate Role*“.

O! Muslims

O! Muslims, in America, Russia, France, Britain, Canada, Belgium, Australia and Italy and else where Outside the Caliphate Role

Get far away from the gathering places of the Crusaders before the Military places from their markets, ways and Parkings ..

All of these places are Targets for the Soldiers of the Caliphate and we will explode, Run over people by vehicles and Cut off their necks in any time

O' Allah we have declared, O' Allah testify

1

وكالة ناشر نيوز

Tokom leta ID je preuzela odgovornost za 222 napada u 21 državi. To je skoro tri puta više nego u leto 2016. godine (80 napada u 21 državi) i deset puta više nego u leto 2015. godine (21 napad u 7 država). Naime, tokom tri poslednja leta ID je planirala i organizovala napade u 32 države.

Međutim, u 16 od 21 države bilo je 3 ili manje napada, a samo u 5 država je bilo 6 ili više napada. U leto o.g. samo u tri države je izvedeno 175 napada od 222, i to u Filipinima (99 napada), Avganistanu (43) i Egiptu (33). Navedene zemlje nisu u fokusu zapada i kao takve predstavljaju buduću teritoriju na kojoj će ID, verovatno stvarati svoja nova uporišta. Pre svega radi se o područjima u okolini grada *Marawi city* u Filipinima (*Autonomous Region of Muslim Majority – ARMM*), provincije Nangahar u Avganistanu i gornjeg Sinaja u Egiptu.

U 21 državi tokom leta o.g., mediji ID potvrdili su ubistvo najmanje 877 lica koja su radila u vladinim i vojnim ustanovama i 121 civila van Iraka i Sirije. Tokom leta o.g. ID nije uspela da ponovi napade u 10 država u kojima je izvela napade 2015 ili 2016. godine. Nemogućnost da ponovi napade u istim državama pokazuje slabosti ID da održi kontinuitet u svojoj organizaciji. Ipak, tri napada koja su izvedena u Velikoj Britaniji privukla su mnogo veću pažnju zapadnih medija nego približno 70 napada u okolini Maravija u Filipinima. Od 32 države u kojim su izvođeni napadi samo u 4 države – Francuskoj, Libiji, Jemenu i Egiptu izvedeni su napadi tri leta zaredom. Libija, Jemen i Egipat pripadaju tzv. Kalifatu ID, dok je Francuka do sada država koja je pretrpela najžešće napade ID u Evropi.

Gubljenje uporišta u Iraku i Siriji prouzrokovalo je povećanje terorističkih napada u regijama gde ID ima dosta sledbenika i kao takve te regije najverovatnije predstavljaju nova uporišta ID.

Napadi Islamske države u Evropi

Većina ljudi kada se spomene ID pomisli na napade koji su izvedeni na evropskom tlu, uglavnom zato što mediji tim napadima posvećuju veću pažnju. Međutim, na teritoriji Evrope u poslednja tri leta izvedeno je ukupno 23 napada u kojima je poginulo 142 osobe.

U leto 2015. godine izvršene je jedan napad i to u Francuskoj. U leto 2016. godine izvršeno je 11 napada i to u Francuskoj – 3, Nemačkoj – 2, Austriji – 1, Danskoj – 1, Belgiji – 1, Turskoj – 2 i Rusiji – 1. U leto 2017. godine izvršeno je 11 napada i to u Francuskoj – 1, Velikoj Britaniji – 3, Belgiji – 2, Španiji – 1, Turskoj – 2 i Rusiji – 2. Francuska je jedina evropska država u kojoj su izvedeni napadi tri leta zaredom.

Operacije ID na zapadu imaju dvojaku ulogu. Jedna se tiče širenja ideologije, putem propagande, a druga se tiče regrutacije novih sledbenika i boraca. Medijska agencija ID „*Amaq*“ tokom leta 2016 i 2017. godine delovala je po određenom obrascu: *Amaq* je u roku od 24 sata od napada objavljivao saopštenja o preuzimanju odgovornosti za napad. U početku navedena saopštenja pratili su samo „fanovi“ ID, a kasnije je ova medijska agencija postala glavni izvor informacija o napadu drugim medijskim kućama jer se prva oglašavala nakon napada.

Preko ove agencije ID je preuzela odgovornost za sledeće napade u Evropi (razvrstane po godinama):

- 2015. godine:

- odsecanje glave u *Saint-Quentin-Fallavier* fabrici u Lionu, Francuska – 26. juna 2015.
- 2016. godine:
 - napad kamionom za vreme *Bastille Day* u Nici, Francuska, 84 mrtva – 14. jula 2016.
 - napad u crkvi u *Saint Etienne du Rouvray* u Normandiji, Francuska, 3 mrtva – 26. jula 2016.
 - ubistvo policajca u *Magnanwille* nedaleko od Pariza, Francuska – 13. juna 2016.
 - bombaški napada u baru u *Ansbach*, Nemačka – 24. jula 2016.
 - napad na voz (migrant iz Avganistana), Nemačka – 18. jula 2016.
 - napad nožem, Austrija – 16. avgusta 2016.
 - pucnjava u *Christiania*, Danska, 4 uključujući i napadača povređeno – 31. avgusta 2016.
 - napad mačetom u *Charleroi*, južni deo Brisela, Belgija – 7. avgusta 2016.
 - ubistvo američkog oficira u *Adana*, Turska – 16. juna 2016.
 - napad u regiji *Balashikha*, u istočnom delu Moskve, Rusija – 18. avgusta 2016.
- 2017. godine:
 - eksplozija improvizovane eksplozivne naprave (*IED*) u podzemnoj železnici Londana, Velika Britanija – 15. septembra 2017.
 - napad nožem na Londonskom mostu u Londonu, Velika Britanija – 3. juna 2017
 - napad na koncertu Arijane Grande u Mančesteru, Velika Britanija – 22. maja 2017.

- napad nožem na vojnike u patroli u Briselu, Belgija – 25. avgusta 2017.
- eksplozija *IED* na centralnoj železničkoj stanici u Briselu, Belgija – 20. juna 2017.
- napad vozilom (minivan) u Barseloni, Španija, 13 mrtvih – 17. avgusta 2017.
- napad vozilom punim eksploziva na policijski konvoj u Parizu, Francuska – 19. juna 2017.
- napad nožem na policajca u Istanbulu, Turska – 13. avgust 2017.
- ubistvo dva obavestajna oficira Turske u Urfi, Turska – 22. jula 2017.
- napad nožem na policajca u Dagestanu, Rusija – 28. avgusta 2017.
- napad nožem u Surgutu, Rusija – 19. avgusta 2017.

Zaključak

Ukoliko se povede „rat“ protiv ID na teritoriji Iraka i Sirije i isti dobije može se očekivati promena strategije ID i napadi na „neprijatelja“ na njegovoj teritoriji (SAD, EU, Rusija itd.).

Sakupljanje obaveštajnih podataka i njihova analiza, su ključ za rešavanje problema terorizma. Kada se kampanja protiv terorizma nazove "ratom", onda se sakriva tajnovita priroda kontraterorističkih operacija. Obaveštajne službe ne mogu da funkcionišu pod svetlima reflektora. Međutim, asimetrični konflikt niskog intenziteta znači da će snage krivičnog prava biti sve više angažovane u kontraterorističkim operacijama.

Da li se „Kalifat“ raspada? Odgovor na pitanje koje smo postavili u uvodu ovog teksta jeste da se neće raspasti bar u narednih nekoliko godina i da će nastaviti da postoji kroz aktivnosti svojih pripadnika na teritorijama zemalja koje su proglašene za neprijatelja ID. Naime, kada se „oslobodi“ teritorija pod „okupacijom“ ID u Siriji i Iraku, kada se prisile snage ID na povlačenje u ruralne delove ovih država, kada im se prekinu linije snabdevanja i finansiranja moći ćemo da kažemo da se uspelo u borbi protiv ID. Međutim, tu neće biti kraj toj borbi. Ona mora biti konstantna i pravovremena, što znači da se dosta mora raditi na preventivi, odnosno na prikupljanju podataka o planovima i namerama ID o načinu i metodama nastavka borbe za svoj cilj.

Šta nas čeka u godinama koje dolaze to sami Bog (Alah) zna. Upravo zbog toga antiterorističke snage (koalicije) moraju biti spremne za sve vidove borbe, a pre svega na prevenciju koja podrazumeva otkrivanje potencijalnih terorista ili

grupa koje bi mogle sprovesti napade protiv svih „neprijatelja“ ID. Veliki izazov stoji ispred obavještajno-bezbednosnih sistema država i saveza (NATO, EU i slično).

Literatura

- Global terrorism index 2016, Insitute for Economics and Peace, New York
- Katalog baza podataka za istraživanja u oblasti bezbednosti, Ivan Dimitrijević, Ana Paraušić, Fakultet bezbednosti, Beograd, 2017.
- RAND - Database of Worldwide Terrorism Incidents
- www.trackingterrorism.org

Beograd, 2017.

Istraživački centar za pitanja bezbednosti Zapadnog Balkana

www.wbrc.rs

contact@wbrc.rs

Tel: 00 381 66 00 77 59